

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . gld. 21—
Za samo večerno izdajo . . . . . 12—
Za pol leta, četrletna in na mesec (razumno).

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc. večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 3 nvc. izven Trsta po 1 nvc. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvc.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posilna, osmrtnice in javne zabave, domači oglasi tist. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. n. str.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 21. Cesar je sprejel danes popoldne poslance Pergelta, Funkeja, Pradeja in Engela.

Dunaj 21. Med današnjo sejo zbornice poslancev so se načelniki vseh klubov zbrali pri predsedniku dru. Fuchsju v posvetovanje.

Dunaj 21. Členi avstrijske kvotne deputacije odpotujejo danes popoldne v Budimpešto.

Dunaj 21. Komisija za preosnovo § 14. je danes zvečer sklenila po daljši debati, z 28 glasovi proti 8, da se ima izvoliti pododsek 7 členov, ki naj prouči vse predloge, stavljen v komisiji. Ta pododsek mora izdelati svoje poročilo do prihodnjega torka.

Dunaj 21. (Zbornica poslancev.) Med ulogami je dopis ministra-predsednika, glasom katerega je skliena skupna delegacija za dan 30. t. m. na Dunaj, nadalje predlog posl. Vukovića o podpiranju pomorskega plovstva in o čiščenju dalmatinskih pristanišč, predlog Schönerejev o kazenski preiskavi proti osebam, ki so krive poloma gališke hranilnice. Istega predmeta se tičeta tudi predloga posl. Pesslerja in Kaiserja. Med interpelacijami se nahaja ona posl. Panizza o aretiranju italijanskega podanika Benfantija na parniku »Moce-nigo« in posl. Kathreina o preganjanju katoliških štajarecev.

Po prečitaniu ulog so govorili o obtožbi Thunovega ministerstva socijalni demokrat Zeller, Schönerejer in Čeh Dyk.

Prihodnja seja bo jutri. Na dnevnem redu: prvo čitanje predloge o nagodbi, začasni proračun in budget za leto 1900.

Budimpešta 21. Proti koncu današnje seje v zbornici poslancev so nekateri člani skrajne levice zahtevali pojasnilo, zakaj se še ni razpravljalo o poročilu kvotne deputacije. Minister-predsednik pl. Szell je izjavil, da bo vlada menda

čez dva dni poročala o tem predmetu ter da predloži zbornici svoje mnenje, da ista odloči, kar treba. Prih. seja bo v četrtek.

Pariz 21. V komori so začeli razpravljati o proračunu.

Pariz 21. Državno sodišče je nadaljevalo zaslišovanje obtožencev. Guérin pripoveduje o delovanju lige antisemitov v Parizu in na deželi ter javlja, da ista ni nastopila kakor politična stranka, ampak da ima nalogo braniti delavce proti židom. Liga da ni bila z rojalisti v nobeni zvezi.

Vojna v južni Afriki.

Capetown 21. Neki list, ki izhaja v Johannesburgu, javlja, da transvaalska vlada nadaljuje delo v rudnikih na zlato ter da je neresnična vest, da bi vlada dala iste uničevati.

London 21. Večerni listi imajo brzobjavko iz Esteourta od večeraj, glasom katere se potrjuje vest, da prodira Joubert z vsemi četami proti jugu, t. j. proti Esteourtu. Obleganje Ladysmitha da je menda opustil.

Hrvatsko-ogerska nagodba.

Zagreb, 19. novembra 1899.

Vsporedno s pogajanjimi avstro-ogerskimi gledé kvote se vodijo tudi hrvatsko-ogerska za obnovljenje nagodbe. Gledé prvo omenjenih pogajanj je že došla vest, da so se razbila, ker niso mogli priti do nikakega rezultata. Druga se bodo morda vodila nekoliko dalje, ali ta se konečno gotovo ne razbijejo in vse kaže, da se zvrše tako, kakor — bodo Madjari hoteli! Je ljudij, ki se tudi za finančialne odnošaje ogersko-hrvatske poslužujejo besede kvota. Kvota zato, ker se ta beseda rabi tudi v finančialnih odnošajih avstro-ogerskih. Kolikor se Hrvatov tiče, je ta izraz povsem neko-rekten in netočen. Tudi mi bi hoteli, da bi tudi v Hrvatski šlo za kvoto, ali tu gre, na žalost, samo

za tangento. Razlika je velika ne samo v formi, ampak tudi v stvari, razlika je bistvena. V odnošajih avstro-ogerskih Avstrija in Ogerska doprinašati vsaka svojo kvoto v razmerju davč-nih močij za pokritje potreb, skupnih vsej monarhiji. Pred vsem se torej določuje potreba, a za njeno pokritje vsaka polovica doprinaša svojo kvoto po določenem razmerju. V odnošajih ogersko-hrvatskih je operacija povsem drugačna. Najprej se določuje, koliko Hrvatska potrebuje za pokritje svojih avtonomnih potreb. Po tem se tangencirajo njeni dohodki. Zadnjih 10 let je bilo določeno, da 44% njenih dohodkov zadoščajo za pokritje teh potreb. Tako daje Ogerska od hrvatskih dohodkov 44% Hrvatski, s katerimi naj poslednja skrbi za svoje avtonomne posle, drugih 6% ostaje kakor doprinesek Hrvatske za skupne potrebe. (Razlika mej operacijo v avstro-ogerskih in ono v hrvatsko-ogerskih odnošajih bi bila torej, po domače povedano, ta: v avstro-ogerskih odnošajih določajo najprej skupne potrebe in potem še le, koliko naj vsaka polovica plača za te potrebe. V hrvatsko-ogerskih odnošajih pa določajo najprej avtonomne, to je: lastne domače potrebe Hrvatske in potem gre ono, kar preostaje od dohodkov Hrvatske, za skupne potrebe.) Vsakdo vidi, da je to prava finančialna podvrženost, ki dela, da je vsaka avtonomija Hrvatske iluzorna. Da je to res podvrženost, more se sklepati že iz tega, da regnikolarna deputacija Ogerske ima pravico utikati se v določanje avtonomnih potreb Hrvatske za odmerjenje dotične tangente. Hrvatska regnikolarna deputacija ima pravico, da predlaga tangento v razmerju realnih potreb Hrvatske, ali regnikolarna deputacija ogerska ima pravico, da pretehta ta predlog, to je, da se uveri: ali so vse one potrebe realne in ali se ne dajo omejiti?! Pustimo na strani vprašanje, da-li se tangencirajo vsi dohodki Hrvatske in da-li se ka-

P O D L I S T E K

31

Sursum corda!

Spisal E—n.—n.

To je trajalo nekaj minut. Naposled se je Savič zopet zavedel. Obrisal si je solze. Potem je začel govoriti s trepetajočim glasom.

— Pravzaprav bi me moralo biti sram. V mojih letih, po mojih izkušnjah, z mojim prepričanjem — pa solze! A meni je tako žudno, da me ni niti sram.

Sedaj je tudi ona zopet našla besedo.

— Ej, kaj bi Vas bilo sram? Prosim Vas, kdor nima več olzâ, ni niti pravi človek. Ampak jaz sem bila neumna, brbljala sem same neumnosti, ne da bi bila pomislila, da Vas utegnem razžaliti s tem.

— Ne, Vi me niste užalili. Ta hip se ne spominjam, kaj ste govorili. Pozneje se gotovo spominjam, pa bom tudi vedel, ali je prav, ali ne. A sedaj mi je čudno, jako čudno. Vse, kar vidim, je nenavadno. Vi stojite pred menoj, kaj ne? Vi ste Tonka Hrastova. A jaz vidim pred saboj neko čudežno bitje. Vaše lice, Vaše oči, barva Vašega obraza — vse je izpremenjeno. Jaz gledam Rafaelovo madono, pa zopet devico orleansko, pa oči

madame Sandove, a dobro vem, da stoji pred mano Tonka Hrastova, moja učenka, ki podira moje nazore... O, ne mislite, da se mi blede. A vi ne morete videti tistega oblaka na nebu, ki ga vidim jaz. Rdeč je, svetlordeč, z zlatimi robi, iz njega švigajo bele strele, bele kakor srebro. Jaz ga vidim, vidim, vidim. In strele se zadirajo v moje sreč, in sedaj čutim kri, ki kaplje počasi, prav počasi v mojo dušo. V mojih prsih, povsem na dnu, se nekaj giblje, a jaz še ne vem, kaj je to... Oh, ne, — ne glejte me tako! Pravim Vam, da se mi ne blede...

Naenkrat je zakričal.

— Za Boga! Kaj ste naredili iz mene? Vi ste mi vzeli moj mir! Pregnali ste ga. Daleč je že, tam za tistim rdečim oblakom, odkoder se mi roga. In nikdar več se ne povrne...

Umiril se je zopet.

— Ah, ne poslušajte, kaj govorim. To je grozna ura. Posloviva se za danes. Samo za danes. Jutri bo vse dobro. Do jutri se mora povrniti moj mir in tedaj bova zopet govorila, kakor vsaki dan. To je bil neprijeten, ali samo slučajen intermezzo. Jaz nisem kriv, Vi pa tudi ne, Vi ne...

Tonka je čutila, da ne more izreči nobene besede, ki bi bila sedaj na pravem mestu. Nemo mu je podala roko. On jo je stisnil tako, kakor še nikoli. Tudi to se je zgodilo nezavedno. Ona se je

obrnila počasi, on pa je gledal za njo še dolgo in ko je že izginila, jo je še videl...

Potem je odšel domov.

Tisoč misli se mu je križalo v glavi kakor bi bile same strele. V možganih mu je bobnelo valovje razburkanega okeana.

— Kaj se je zgodilo? Kje je moj blagi mir? Kje je nirvana? — Ah, to ni konec, ki sem ga pričakoval. Listje pada z drevja, a to se je zgodilo že stokrat in veje so zopet zazelenele, pognale so kali, popki so vzveteli in iz evetov so nastali plodovi. Že stokrat — in zopet se bo godilo tako. In seme pada neprenehoma v rodovitno zemljo, sneg ga ne zamori, ta odeja je samo čuva. Zima ni konec... Solnce zasije, nastane boj v naravi in toplota zmaga. Večno ponavljanje, večni boj... Oh! Kaj se je zgodilo?... Solza! Kako dolgo je že ni bilo v teh očeh?... Kje je moj mir, moj blagi mir?... Ona je dejala: Tedaj moram biti žalostna tudi jaz. In duša je zaplakala. Kje je moj mir?

Bil je ves potrt. Sel je k oknu in se zagledal v noč. Zunaj je bilo vse pokojno in v tej tišini je bilo nekaj veličajnega. Ta noč je bila kakor Visoka Pesem, prestavljena iz sveta glasov v svet stvarnosti. Gori na nebu so migljale zvezde, njegove ljubljene zvezde... In ta hip se mu je zadelo, kakor bi njih bajna svetloba govorila.

(Pride še.)

kor skupne potrebe ne smatrajo morda tudi mnoge, ki so le ogerske potrebe, in sicer v ta namen, da bi dokazali, kako svota, ki ostaja za skupne potrebe, ki ostaja potem, ko se je odbila tangenta za avtonomne potrebe Hrvatske, ni zadostna, da pokrije oni znesek, ki bi ga Hrvatska imela plačati po določenem ključu v ime skupnih potreb. Iz kratka: dokazati hočejo, da je Hrvatska pasivna in da mora Ogerska plačevati zanjo.

Financijska podvrženost Hrvatske se kaže še v drugi smeri. Ogerska pobira hrvatske dohodke, hrani jih v svoji blagajni in ona jih upravlja. Pravijo sicer, da skupna zbornica določuje, kako da je uložiti skupne dohodke. No, ta ukupnost je sama ironija. V budimpeštanski zbornici, ki se imenuje skupno, sedi samo 40 poslancev hrvatskih, a še ti igrajo ulogo gluhtonemih, ker ne znajo jezika, in ne umejo, kaj se razpravlja. To je torej samo madjarska zbornica, ki pazi jedino na ogerske interese ter le v interesu Ogerske inventira dohodke, tako ogerske kakor hrvatske.

O tem seveda ni govora, da bi se to pot zistem premenil. Pravijo, da regnikolarna deputacija hrvatska zahteva povišanje tangente in pravičnejše obračunavanje tolikih dohodkov. Denimo, da tudi doseže to, ali veliko vprašanje je, da-li doseže?! Financijska podvrženost ostane ista kakor je bila dosedaj, ker avtonomne potrebe Hrvatske hosti — kakor doslej — jedna in druga regnikolarna deputacija dogovorno določali in ker bodo Madjari tudi v bodoče razpolagali z hrvatskim denarjem. Ako se tangenta poviša, bo res kak tisočak več določen za avtonomne potrebe Hrvatske. Hrvatski sabor v omejeni in ozki financijski kompetenciji svoji bo imel kak tisočak več na razpolago, da ga porazdeli mej uradništvo treh ressortov, ki spadajo v njegovo avtonomijo, ali v stvari ne spremeni to ničesar. Proračun hrvatskega sabora ostane vedno pristrizen proračun, fikejja proračuna. Proračun sestoji iz dveh delov: od dohodkov in od stroškov. Hrvatski sabor pa nima nikake moči do dohodkov; trošiti sme samo ono, kar se mu daje.

Niti po nagodbi sami ne bi smelo tako biti. Po nagodbi bi se morala pred vsem — kakor je mej Avstrijo in Ogersko — določiti tangenta Hrvatske za skupne posle, a kar bi ostalo, bilo bi za avtonomne potrebe. Ali nagodba sodi s stališča, da to, kar bi ostalo, ne bi bilo zadostno Hrvatski. Zato pa popušča od načela in to baje v ime — bratske ljubavi. Madjari dovoljujejo, da se poprej določuje tangenta za avtonomne posle. Tej njihovi skrbi pa je — kakor rečeno — jedini namen, da bi dokazali, kako pasivna je Hrvatska in kako da morajo Ogrji vsako leto plačevati za Hrvatsko po kaki milijon za skupne potrebe. To ni res, pač pa je res, da Hrvatska daje njim svojega denarja. Ako bi se dokazalo, da Hrvatska zadošča sebi, da je v stanu namreč pokrивati skupne in svoje potrebe, tedaj bi se operacija morala spremeniti v zmislu nagodbe same ter bi se najprej morala določiti tangenta za skupne posle. A prav tega nočejo Madjari. Sicer pa tudi to ne bi bilo financijska neodvisnost. Regnikolarna deputacija Ogerske sicer ne bi imela več pravice preiskovati avtonomne potrebe Hrvatske, ali hrvatski denar bi še vedno ostajal v madjarskih žepih in Madjari bi razpolagali žnjim za svoje interese.

Ob današnjem zistemu ne more biti govora o pravi financijski samostalnosti Hrvatske. Vseukupno državnoopravno razmerje bi trebalo spremeniti, trebalo bi namreč, da Hrvatska bodi jednakopravna z Ogersko v vsem in po vsem, da b. st. v iste razmerju med seboj, v katerem je Ogerska do Avstrije. V to pa je neizogiben pogoj, da je hrvatski sabor sloboden izraz vsega naroda, da bo namreč izvoljen na podlagi drugega volilnega reda in z drugačno volilno prakso. Takov sabor bi priznal kakor skupne stvari edino one, ki izhajajo iz pragmatične sankeije. Tudi Hrvatska bi bila dolžna doprinesati svojo kvoto za pokritje dotičnih skupnih potreb. Drugače ni mogoče imeti financijske neodvisnosti. Ta poslednja se ne da nokviriti v taki nagodbi, ki skupnosti, ali bolje rečeno, Madjarom žrtvuje več del avtonomnih in teritorialnih pravie Hrvatske.

Od sedanjih razprav obeh regnikolarnih deputacij se torej hrvatski patrijotje ne nadejajo ničemur. To se vidi tudi iz zaključka ljudskega shoda, sklicanega v Veliko Gorico od predsednika združene opozicije, dra. Bresztyenskoga. Shod je

naprosil sabor, naj vsprejme le takov predlog, ki bo jamčil Hrvatski popolno financijsko samostalnost. Takov predlog od strani kraljevinskega odbora (regnikolarne deputacije) sicer ne bo predložen saboru. No, zjedineča opozicija hoče umno, možato braniti pravo Hrvatske do financijske neodvisnosti. To bo sedaj jedini vspeh, ki pa bo sicer velike moralne vrednosti, ker bo v narodu jačil in širil prepričanje, da jedino opozicija zastopa in brani toliko pravice, kolikor interes dežele.

Dinko Politco.

Politični pregled.

TRST 22. novembra 1899.

K položaju. Strune so napetodo skrajnega. Od nastopa Claryjevega je krona že v tretje primorana posezati v parlamentarno življenje, a vdrugič pozivlja k sebi odličnejše parlamentaree. Z Javorskim in Kathreinom je bil začetek, potem so in slede še druge. Od Jugoslovanov sta Povše in Bulat dobila poklice iz kabinetne pisarne. Povše je bil menda vsprejet danes. Po starem običaju dela ves ogromni levičarski aparat z vso silo na to, da bi mislil svet, da ti poklici desničarjev pred cesarja pomenjajo grajo z najvišega mesta in pa željo, da bi se sedanja večina razbila in bi nova, Nemeem povoljna kombinacija stopila na nje mesto. V ta namen se širijo z leve strani vse mogoče govornice o izrekih cesarjevih. Sosebno pa povdarjajo, da je prepričanje krone, da le nevtralnou radniško ministerstvo more v tem hipu rešiti najnujnejše državne potrebe. To navajajo, da bi le podprli ministerstvo grofa Claryja. Nam pa sezli, da je le kompromitujejo. Ako je želja krone — in mi verujemo, da je — da bodi ministerstvo nevtralnou, potem pa že smemo reči, da postopanje ministerstva Claryjevega ne odgovarja tej želji krone, kajti v vseh svojih činih, se svojim postopanjem nasproti večini, zlasti tudi v vseh imenovanjih, ki jih je izvršilo — glej imenovanje predsednika okrožnemu sodišču v Celju, kamor je za območje z 95% slovenskega prebivalstva postavilo nemškega nacionalca — v vsem se kaže strogo levičarsko, nemško-liberalno ministerstvo.

Nemška levica se torej krčevito napenja, da bi rešila ministerstvo Claryjevo, ali da bi mu vsaj podaljšala življenje. Zato slika tendenciozno in zlorablja korake krone za svoje namene, slikaje jih kakor nasprotno desnice. »Information« pa trdi prav nasprotno. Ta list trdi marveč, da se je na najvišem mestu utrdilo prepričanje, da sedanje večine ni smeti nadomeščati s kako drugo tvorbo dvomljive vrednosti. To da oživlja nado, da se vendar omogoči tudi Čehom, ostati v večini. V tem zmislu se glase tudi poročila »Politika«. Zlasti ta nada da je prazna, da bi Poljaki krenili na druga pota. To zatiranje praškega lista je zadobilo novo podkrepljenje po dejstvu, da je poljsko »Kolo« v ponedeljek izvolilo v parlamentarno komisijo same pripadnike češko-poljske vzajemnosti. Vprašanje je le, da-li bodo Čehi mogli ali hoteli ostati v večini? Gledé na to vprašanje soglašajo vsi, da je večerajšnja avdijencijska načelnika mladoločkega kluba, dra. Engela, odločilne važnosti. Po večerajšnji avdijencijski bo temu klubu storiti zadnje usodne sklepe, od katerih bo zavisen obstanek desnice in najbrže tudi parlamentarizma. Kajti to je gotovo, da pridejo grozni dnevi v parlamentu in mej narodom na Češkem, ako se Čehi ločijo od večine, ne hoteči glasovati ni za proračunski provizorij ni za nadgodbene predloge.

O avdijencijski dra. Engela širijo zopet razne govornice, tako tudi, da je le-ta naravnost povedal cesarju, da Čehi — z ozirom na grozno razburjenost v narodu — ne morejo ustreči želji krone in da je izstop Čehov iz večine gotova stvar. Mi menimo, da je dr. Engel imel važnejega posla, nego da bi bil letel kakemu čifutu razkrivat svoje sree. Najbolje bo torej, da počakamo avtentičnega sporočila.

Poslanec Povše je že sporočil »Slovanski krščansko-narodni zvezi« o svoji avdijencijski pred cesarjem. »Slov. Narodu« javljajo, da je skupina sklenila, da v vseh slučajih ostane na strani Čehov. Zadovoljni smo.

Na vsaki način moramo biti pripravljeni na velevažna poročila z Dunaja.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) V večerajšnji seji zbornice poslancev so nadaljevali razpravo o predlogih za obtožbo ministerstva Thunovega. Govorila sta socialist Zeller in dobri, rudečenosni Schönorer, oba seveda za obtožbo. Poslednji je bil originalen, kakor vselej. Seveda po svoje originalen, in sicer s tem, da je največ govoril o ministerstvu — Claryjevem. Ne, Schönorer tudi temu ministerstvu ne zaupa, in sicer tako dolgo ne, dokler ne dà kakega narodnega znaka od sebe. V čem naj bi sestal ta znak — ali le v dokretiranju nemškega državnega jezika, ali pa v tem, da ministerstvo preloži sedež v Berlin — to ni razvidno iz poročila. Zaključuje svoj govor je zaluzal mož grofu Claryju grozno grožnjo v obraz, in sicer: dokler grof Clary ne da takega znamenja od sebe, ga bo Schönorer smatral za — klerikalea. Sedaj naj grof Clary le gleda, kako ustreže zapovedi velikega moža! — Zadnji je večeraj govoril Čeh Dyk. Tudi Čehi so — je rekel — za odpravo §. 14, ali čudno je na teh predlogih za obtožbo, da so obrnjeni tudi proti dvema sedanjima ministroma, katera iste nemške skupine toli navdušeno podpirajo. Govornik je očital obstrukciji, da so vsi nje nastopi pomenjali zločin javnega nasilstva, storjenega z nasilnim motenjem razprav v zakonodajnem zastopu.

Pred to sejo so bili zbrani vsi načelniki skupin, ki so sklenili, da takoj po razpravi o zatožbah ministrov pride na vrsto razprava o naredbah, izdanih na podlagi §. 14 v stvari nagodbe z Ogersko.

Za saniranje deželniñ financ. Na povabilo finančnega ministerstva se suidejo v terek na Dunaji deželni maršali in deželni glavarji v konferencio. Erar hoče namreč eno desetino dohodkov iz davka na alkohol prepustiti za razdeljenje med dežele. Na rečeni konferenci naj bi tudi deželni glavarji podali predlogov za razbremenjenje dežel.

Zunanja trgovina avstrijska. Meseca oktobra t. l. je znašal uvoz 69,8 milijonov gld. (5 1/2 milijonov več nego lani istega meseca), izvoz 99,8 milijonov g. (več 14 milijonov); višek izvoza nasprotu uvozu znaša torej 30 milijonov (proti 21,8 milij. lanskega leta). Od januarja do vštveši oktobra je bilo vsega uvoza za 649 milij. gld., t. j. za 37,4 milij. manj nego lani, a izvoza za 761,5 milij., t. j. za 109 milij. gld. več nego lani. Naša trgovinska bilanca je torej aktivna z 112,5 milij., dočim je bila lani v isti dobi pasivna z 35,8 milijonov gld.

Dogodek v Rivi. Nekaj dni je tega, kar je hotela avstrijska policija v Rivi na južnem Tirolskem aretirati italijanskega podanika Benfantija, blagajnika italijanskega parnika »Mocenigo«, ki vozi po jezeru Garda. To se je imelo zgoditi zaradi ponočnega razgrajanja, upiranja redarstvu in žaljenja straže. To aretiranje se ni posrečilo, kajti Benfantij je zbežal na parnik, ki je odplul dalje po jezeru. Ko se je pa parnik zopet vrnil v Rivo, je prišel okrajni glavar z vojniki in orožniki ter zahteval, da mu kapitan izroči Benfantija. Kapitan pa je stopil na most, ki veže obrežje z ladijo, je razvil italijansko zastavo ter rekel: »Tukaj so italijanska tla, nimate kaj iskati. Ako me hočete aretirati, morate iti čez to zastavo«. Okrajni glavar je dal na to aretirati kapitana in blagajnika Benfantija, ki je bil skrit na dnu parnika. Kapitana so kmalu zopet izpustili, a Benfantija so obdržali v zaporu.

Radi tega dogodka so interpelirali v italijanski in v — avstrijski zbornici poslancev, in sicer v Rimu znani tržaški begunec Barzilai in tovariši, na Dunaju pa člen italijanskega kluba Panizza in tovariši.

Italijanski minister za vnanje stvari, Visconti Venosta je večeraj dal odgovor. Rekel je, da le vojne ladije uživajo eksteritorialnost, a trgovinske in poštne ladije se morajo zgoditi sodstvu dotičnega pristanišča. Vendar veljajo v tem pogledu posebne določbe konsularne pogodbe med Italijo in Avstrijo. Te določbe da je avstrijska oblast prekoračila. Italijanska vlada se je obrnila do avstrijske in minister pričakuje, da se stvar poravna mirnim in prijateljskim potom.

S tem odgovorom so se vpraševalci zadovoljili le deloma. Barzilai je seveda moral porabiti tudi to priloznost, da jo ljuto napadal svojo bivšo domovino in sedanjo zaveznico — Avstrijo. Naglašal je, da bi glasom pogodbe od leta 1874. avstrijska oblast morala pred aretiranjem obvestiti o tem italijanskega konzula, da Avstrija vedno in

premišljeno krši mednarodne pogodbe ter žali Italijane. Spominjal se je tudi dogodkov v Trstu o priliki umora cesarice Elizabete lanskega leta, grajal popustljivost italijanske vlade ter se končno zahvaljeval na takem zavzetstvu. (Se strinjamo z gospodom Barzilaem: tudi mi se prav lepo zahvaljujemo na takem zavzetstvu! Ured. »Edinosti«.)

V avstrijskem parlamentu pa je, kakor omenjeno, stavil interpelacijo Trentinee Panizza. Več o isti spregovorimo, kadar dobimo besedilo iste ter homo žuli odgovor naše vlade. Vsekako pa je čudno, da se avstrijski poslanci oglašajo v obrambo italijanskega podanika, ki je žalil avstrijske oblasti.

Vojna v južni Afriki. To dni so Boerei zopet napredovali v svoji ofenzivi. Že dne 18. t. m. je bilo mesto Estecourt obkoljeno na severni, zapadni in južnozpadni strani. Boerei so zasedli vse ozemlje od Estecourta na zapadno stran do reke Bushman. Dne 18. t. m. so Boerei zasedli Colesberg, važno točko v zapadnem delu Kapske nasebine. S Colesberga jim ne bo težko polastiti se Nannuporta in De Aar-a, kjer se križajo železnice, po katerih bi imeli Angleži poslati pomoči v Kimberley.

Zanimivo je dejstvo, da židovski listi svetujejo Boereem, naj bi sedaj zaprosili Angleže za mir. Nam se zdi, da Židom napoveduje ta svet bolj angleški denar nego pa človekoljubnost. Mogoče je namreč, da bi bilo Angležem prav ljubo, ako bi mogli na lep način končati tako drage operacije v južni Afriki, ker jim zadnji čas delajo skrbi tudi dogodki v Sudanu, kjer se gibljejo mahdisti. Tudi o pomikanju abesinskih čet, z Menelikom na čelu, je slišati. Boržkone pa Boerei sedaj, ko so že imeli povsod le lepih uspehov, ne bodo poslušali miroljubnih klicev iz angleško-židovskega tabora.

Na Angležkem se že kažejo zle posledice, katere ima vojna. Živila so dražja od dne do dne, kajti parničke, ki so prej služile trgovini in zlasti uvažanju živil na Angleško, rabijo sedaj večinoma za prevoz vojakov in vojnega materijala. V angležkem novinstvu je opaziti nervozno razburjenost, ki se obrača zlasti proti Francozom.

Domače vesti.

Ob odprtem grobu vrle slovenske žene.

Včeraj ob 11 $\frac{1}{2}$ uri predpoludne je preminola žena, znana vsem tržaškim Slovincem kakor navdušena nabiralka darov za vse naše narodne zavode, sosebno pa za miljenko, družbo sv. Cirila in Metoda, oziroma za otročiče v zavodih te družbe. Res, kakor čebelica je pokojnica nabirala noviče za novičem, ne plaše se ni truda, ni zgube časa, ni zamere. Gospe Terezije Metlikovičevke ni več med živimi. Včeraj jo je Bog rešil hudega trpljenja, ki je trajalo kake 3 mesece.

Pokojnica je doživela 49. leto svoje dobe in 25. leto zakonskega stanu. Tužna 25-letnica. Blaga žena: kolikokrat si nas nadlegovala na naših narodnih veseljih! In vsikdar smo dali radi, ker smo te videli tako navdušeno. Ti si dovršila svoje delo na tej zemlji. Bog ti poplačaj, kar si storila dobrega! Ob Tvojem odprtem grobu pa izražamo željo, da bi vse slovenske žene in dekleta videli v Tebi lep izgled in da bi svojo ljubezen do svojega rodu kazale na isti praktičen način, kakor si jo skazovala Ti vselej in povsod. Počivaj v božjem miru!

Gospodu soprogu naše iskreno sožalje!

Promoviran je bil dne 18. t. m. na vseučilišču v Gradu doktorjem prava gospod Milan Geršak iz Ormoža. Čestitamo.

Prilodnje nedelje bo torej občni zbor našega političnega društva. Mi menimo, da se sleherni rodoljub mora zanimati za poročilo o delovanju društva v minolem društvenem letu in o njega stanju sploh. Opravičena je torej zahteva, da sleherni tržaški društvenik — in kolikor mogoče tudi vnanji — pride na zborovanje, da čuje, kako bo odstopajoči odbor polagal račune.

Ali važnost prilodnje nedelje se ne bo omejevala le na občni zbor »Edinosti«, kajti po občnem zboru bo javen ljudski shod, na katerem bodo govorili poročali o političnem položaju v deželi in v državi sploh, ter bo stavljenih več velevažnih resolucij. Na shod pridejo deželni poslanci tržaški in istrski in tudi državna poslancev istrska.

Škočjski jubilej Josipa Jurja Strossmayerja. Češki poslanci v državnem zboru na Dunaju so doposlali nastopno čestitko: »Preradostni dan, ki ga je Previdnost božja dala v zdravju doživeti Vaši prevzvišenosti in v slavo vsega slovanstva, napolnjuje sinove češkega naroda z največjo radostjo. Vsprejmite od vseh čeških poslancev v državnem zboru iz dežel češke krone najsrčnejo čestitko k znameniti svečanosti. Dal Vam gospod Bog doživeti uresničenje Vaših idejalov!« — Predsedništvo muzeja kraljevine Češke je čestitalo: »Društvo muzeja kraljevine Češke, ki ima posebno čast šteti Vašo škofovsko Milost med svoje častne člene, si dovoljuje povodom znamenite in radostne svečanosti izraziti Vam, najdličnejši gospod, svoje najpriserčneje čestitke. Bog daj Vaši škofovski Milosti še mnogo srečnih let življenja in najobilnejšo srečo prezastlužnemu rodoljubnemu delovanju Vašemu za blagajno in procvit bratskega nam naroda hrvatskega!«

Tudi v mestnem svetu pražkem so se spomnili tega znamenitega dogodka. Župan dr. Podlipny je rekel: »Vse slovanstvo proslavlja ta dan in gleda s ponosom na velike zasluge velikega moža!« Mestni svet je z viharim odobravanjem pozdravil te besede županove, katerega je pooblastil, naj v imenu mesta odpošlje čestitko. — »Akademicky čtenarski spolek« je čestital: »Vaša ekscelence! V »Akademičnem čtenarskem spolku« združeno češko dijaštvo — spominjajoče se Vaših mnogih in nepobitnih zaslug ne le za bratsko deželo hrvatsko, ampak za vse slovanstvo — se pridružuje z svojim glasom radostnim vsklikom slovanstva sveta, klicaje Vaši škofovski Milosti povodom slavlja škofovske 50-letnice navdušen »Mnogajta leta«. Povedali smo že, da je tudi poljsko »Kolo« čestitalo.

Prepovedana ruščina in še kaj. Iz Ljubljane nam pišejo: He, gospod urednik, ali se v Vas tudi že učite — ruski?! Ali morda že celo prepovate tisto »Bože carja hrani«. Ali veste, da je v nas ... i seveda veste — saj ste bili že z plenjeni radi tega — ker je nas gospod baron Hein, deželni predsednik, prepovedal učenje ruščine, to se pravi, dotični tečaj je dal zapreti, nazvavši ga »Winkelschule«. In ta »zakotna šola« da nasprotuje tisti stari naredbi od anno dazumal o — javnih šolah. Veste, gospod baron Hein se nas prav čisto nič ne boji, in sicer vseh skupaj ne, kolikor nas je. Seveda bi se moral vprašati hkratu tudi o tem, da-li se mi njega bojimo?! No, jaz za svojo osebo nečem govoriti o tem vprašanju, ker vem, da bi vas mogel spraviti v navskrižje z gospodom državnim pravdnikom, ki ni nikdar — in to se je pokazalo zopet o tej priliki — tako občuten, kakor tedaj, kadar slutiti za kakim plotom — panslavizem. Torej le previdni bodimo, dragi mi gospod urednik! Jaz — kakor rečeno — bi vas ne hotel spraviti v zamero pri gospodu državnem pravdniku in vašim čitateljem menda tudi ni posebno ustrezno, ako mesto njih le državni pravdnik čita slovenske liste.

Gospod državni pravdnik v Trstu Vas je torej že poučil, kako previdnim treba biti, kadar je govor o gospodu baronu Heinu v Ljubljani. Jaz sem si vzel k sreči ta pouk, ali jedno skromno vprašanje mi bo vendar dovoljeno, čeprav je v zvezi z gospodom baronom Heinom v Ljubljani. Med vladnimi uradniki šepetajo baje, da gospod baron ni nasproten le učenju ruskega jezika, ampak tudi temu, da bi se v kranjskih Slovincih, posebno pa še v Ljubljani, kultivirala ruski panslavizem in avtokratizem. Jaz ne bi hotel gospoda barona Heina spravljati v zadrego s pozivom, naj nam raztolmači, kaj da je panslavizem prav za prav in koliko da je te pošasti mej nami Slovenci?! In zato ne vprašujem dalje o — panslavizmu. Moje misli pa mi v hipu uhitevajo na nekaj družega, ki pa res že zadobiva prav konkretne oblike in moje vprašanje, na katero sem mislil gori, bi bilo: kako misli gosp. Hein o — pangermanizmu v ljubljanski kazini?!

Čujte resno besedo! Mi v Ljubljani ne poznamo ne ruskega — panslavizma — v tistem odijoznam zmislu namreč, kakor ga nam birokracija le prerada podtika — ne poznamo nihilizma in ne trpimo avtokratstva. Svetovnega ruskega jezika pa se menda smemo učiti, ako se ga na — Nemškem celó morajo učiti. Basta!

Pa še nekam drugam mi uhajajo misli. Do naših državnih poslancev. In ko mislim nanje, me muči vprašanje: ali res oni nimajo toliko moči,

kolikor jo ima političen uradnik III. dij. razreda v kaki kronovini?! Res čuden je naš političen komet!

Zanimivosti s Pomjansčine. Iz Pomjana nam pišejo: Kakor ste nedavno omenili v cenjeni »Edinosti«, prišli smo tu pri nas do župana, po volji gospode iz Kopra. Za Bartoliča je delalo, »kar leze ino gre«, ne izvzemši gospoda glavarja Schaffenhauerja, čigar poseben ljubljencek je slovenski ta — odpadnik. No, naj bode, naj poskusi enkrat tudi Bartolič sladkost županovanja v Pomjanu! Da pa svet izve, kaki so tisti »Italijani«, ki so sedaj izvoljeni v občinsko upravo pomjansko, postrežem tu z imeni: Bartolič, Bonin, Cernotič(2), Debernardi, Glavina (3 s tem imenom), Gonjač, Grižon, Jerebica, Krevatin, Mahorčič, Markežič, Peroša (2), Pribac (2), Sergaš, Stodina, Veseovo, Viler, Zadnik. To so Vam pristna imena doli od Neapolja! Ako izvzamemo Debernardi in Veseovo, ki sti res laški imeni, vidimo, pri čem da smo; ako pa tudi ta dva z laškima priimkomu zapišeta (ako sploh znata) pet laških besed brez deset napak, lahko jima obljubimo 100 kron. Veseli se torej mati Italija! Glej tam gori v Pomjanu imaš, kadar je občinska seja, evet »laških« mož, »del dolee si«, ki pa zborujejo — slovenski! Saj drugače ne znajo...

Nekaj novega pa je le v Pomjanu! Prva novost je ta, da je novi g. župan pozdravil nove »laške« može le v italijanskem jeziku, menda gu. vladnemu komisarju na ljubo, ki slovenski ne zna. Druga novost pa je, da imamo sedaj na občinski hiši nov napis, čujte, v treh jezikih! Zgoraj se blišči: Gemeindegamt Paugnano, v sredi z velikimi črkami: Podestaria Paugnano, spodaj z malimi črkami: županstvo Pomjan. Vendar so nam še milostno dovolili ta-le mali kotiček tu doli za slovenski napis, za vse to, ker se je toliko let šopiril na hiši samoslovenski. Tako se suče svet in njegova sreča. Po kaki šmentani usodi je neki prišel nemški napis na Pomjan?! Hm, hm, morda se pa že tudi v Istri delajo priprave za nemški most do Adrije?! Pa šalo na stran! Tabla s trojezičnim napisom je prišla v Pomjan na dan izvolitve župana in so jo tudi pribili. Prinesli so jo najbrže iz Kopra, kjer so hoteli pokazati malenkost našega jezika, postavivši ga ne samo pod laški, ampak povrh še pod nemški, češ: sedaj lahko vidi vsaki kmet, kaj velja slovenski jezik! Tudi to je značilno za naše razmere in za čas, v katerem živimo. Staro tablo se samoslovenskim napisom pa je menda sluga Tine spravil kam na »šofit«, morda utegne kedaj še rabiti in priti z »šofita« na svoje — staro mesto!!!

Slovenska knjižnica — ustavljena? Iz vrst akademične mladine nam pišejo: Iz zanesljivega vira se nam pripoveduje, da misli A. Gabršček z svojo izvrstno urejevano »Slov. knjižnico« prenehati za par let, ker mu je zaloga nerazprodanih knjig narasla do prevelikega števila in ima v njej investiran prevelik kapital, da bi mogel izdajati še nadaljnje številke te prekorsne in za nas Slovence velevažne knjižnice. Iz sreča obžalujem, da mora naroden in vrhu tega tako podjeten tiskar čakati na milost našega, skoraj bi rekel, zanikernega občinstva, ki tako malo podpira tako prepotrebno podjetje. Gospod Gabršček je izdal drugi zvezek »Salonske knjižnice«, Hamlet-a v dovršenem prevodu g. Ivana Cankarja — in Fr. Govčkarjeve »Rokovnjači«, in v kratkem bi rad izdal tudi še nekaj drugih, za razvoj naše mlade literature istotako važnih knjig, kakor sta oni dve Rokovnjači in Hamlet. Pa občinstvo — zanemarja »Slovensko knjižnico« in »Salonsko knjižnico« — in kedó bi imel v nas Slovincih denarja cele kupe, da bi mu ležal brezobresten v skladnicah neprerezanih knjig!! — Opozarjam častito občinstvo na to dejstvo. Zdi se mi namreč, da se mi Slovenci v prvem trenutku z vsem ognjem oprijemljemo kake stvari, potem pa je zanemarjamo! Gabršček je tako lepo začel, tako lepo nadaljeval — in sedaj naj preneha za celih par let. — Bi-li ne bilo škoda?! Skoraj jedini slovenski tiskar — naj umolkne? — Torej — veleeenjeni čitatelji — storimo svojo dolžnost in vpišimo se v »Slovensko knjižnico«. In vi vsi, ki še nimate popolne »Slovenske knjižnice« doma — poskrbite si zaostale zvezke. In Vi, ki je doslej niti čitali niste! Zima se bliža; po zimi veliko čitate in najpripravnejše čtivo — so prav povesti »Slov. knjižnice«. In še nekaj, rodoljubi — in v prvi vrsti mladoljubi! Kaj je s »knjižnico« za

mladino? Ali naj res zastane? G. učitelj na Kranjskem in na Štajerskem ter Koroškem, ganite se vendar! Ali mar niso ti tako cenili zvezki res pripravno čtivo mladine? Govorite vendar — saj menila v borbi za politično svobodo in dostojno materialno stanje niste pozabili svojih stanovskih interesov!

Nemščina v Istri. Neki občinski urad je nekoč od nekod dobil tak-le dopis:

An das löbliche Gemeindeamt in...

«Selbes erhält den Auftrag anher zu berichten über die bisherige Lebensbahn des dortigen Kaplans x y».

Občinski urad pa je odgovoril:

An die wölbliche Bezirkshauptmannschaft in...

«Auf die geschätzte Zusehrift wölblich Derselben wird diensthöflich geantwortet, das der hiesige Kaplan x y mit einer Eisenbahn gar nichts zu thun hat». Tableau!

Za moško podružnico sv. Cirila in Metoda so došli darovi sledeči: Schwarz Aleks 1 K., v gostilni g. Babiča pri sv. Jakobu nabral gosp. Josip Sosič 100 st., katere so darovali 40 st. Josip Sosič, ker je imel užigalice »Lege«; g. I. Čehovin, iz veselja, ker mu jih je vzel, 10 st. g. I. Zubič 10 st., ker jih je zažgal, gg. Gregor Babič in Lekšan sta dodala še 40 st. — Na dan 10-letnice »Velesile« v Škedenju nabral g. Kamušič 10 K. 24 st., g. Fran Stemberger v Vačkotih (Branica) vsled poravnave po g. dru. Pretnerju 40 K. Srčna hvala vsem.

Blagajništvo.

Odbor »Kmetijske družbe za Trst in okolice« bo imel v soboto dne 25. t. m. ob 2. in pol uri pop. svojo sejo. Ker so večja kmetijska dela že dovršena, želeli je, da bi se sedaj udeleževali sej tudi zastopniki naših podružnic.

Na I. izrednem občnem zboru akad. društva »Slovenija« na Dunaju dne 16. t. m. novo voljeni odbor se je sestavil sledeče: predsednik: cand. phil. Hinko Vodnik, podpredsednik: cand. iur. Anton Božič, tajnik: stud. med. Rudolf Kobal, blagajnik: stud. med. Gabriel Hočvar, knjižničar: stud. phil. Hinko Klešnik, arhivar: stud. iur. August Sedlar, gospodar: stud. phil. Niko Zupanič, namestnika: stud. phil. Franc Kobal, stud. iur. Karol Troha.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 23. novembra ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Barkovljah št. 298, stroj, vino in bicikl; v ulici Poste št. 1b, hišna oprava; vicolo dell' Officina št. 4, hišna oprava; v ulici della Ferriera, 1 kočija; v ulici Solitario št. 20, krtače, špaga in konjske grive.

Poparjeno dekle. 10-letna Alojzija Kučeva, bivajoča v ulici Erta št. 14., se je včeraj jutro polila z vrelo vodo ter hudo opekla. Na rešilni postaji so ji poleteli nujno pomoč.

Požar je nastal včeraj popoldne v prvem nadstropju hiše št. 545. v ulici Ponziana. Še predno so prišli gasilci, so domačini pogasili ogenj. Škoda je neznatna.

Aretiranje. Včeraj je pol. oficijal g. Krainer aretiral na parniku »Arsa«, ki je bil pripravljen, da odplove v Pulj, 17-letnega, dijaka Teodora Proseha z Dunaja. Isti je pobegnil iz očeeve hiše, a prej se je poskrbel z denarjem, katerega so našli še 77 gl. 85 kr. pri njem. Spravili so ga v ulico Tigor, kjer počaka, da pride oče ponj. Morda gospod oče ne pozabi — palice doma.

Različne vesti.

Pravda v Moci. Svojedobno smo poročali o preiskavi proti stolnemu sodniku in tovarišem, ki so na nečloveški način mučili nekega obdolženca ter ga hoteli tako prisiliti, da prizna tatvino, katere ni storil. Dne 16. t. m. so razglasili razsodbo, glasom katere so obsojeni: sodnik Szabo v triletno, računski uradnik Molnar v tri in pol-letno, notar Göbel v enoletno, in župan Czungi v štirimesečno ječo. Obsojeni so zglasili pritožbo.

Jubilej stenografije. Avstrijski stenografi obhajajo tega leta petdesetletnico iz več vzrokov. Letos mine pol stoletja, kar je Čeh Ignacij Jakob Heger (1808—1854) uvedel v Avstriji Gabelsbergerjev sistem stenografije ter ustanovil »osrednjo zvezo stenografov avstrijske monarhije« na Dunaju.

Istega leta je izdal Heger prvi poskus češke, oziroma slovanske stenografije pod naslovom: »Kratki navod steno-tachy-grafije za štiri glavne slovanske jezike t. j. češki, poljski, ilirski in ruski«. Istega leta je stenografija nastopila v Avstriji tudi prvičkrat v parlamentu, Heger in 16 njegovih učencev so namreč takrat prvič beležili znamenite razprave državnega zbora v Kromerizu.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 22. Cesar je vsprejel včeraj tudi poslanca Kaiserja in Ebenehoča.

Dunaj 22. »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko ročno pismo do ministra za vnane stvari, grofa Goluchowskega, do predsednika v ministerskem svetu, grofa Claryja in do ministerskega predsednika ogerskega Szella, s katerim se delegacije sklicujejo za 30. dan t. m.

Dunaj 22. (Zbornica poslancev.) Mej ulogami je zakonski načrt o razširjenju pristaniščnih naprav v Trstu, potem načrt zakona o redu pomorščakov za trgovinsko mornarico avstrijsko in predlog poslanca Maštalka za popolnjenje obrtne novele za 1897, gledé preskrbljenja za starost in invaliditeto po obrtnih zadrugah.

Dunaj 22. (Zbornica poslancev.) V nadaljevanju razprave sta govorila nemški nacionalni Kindermann in opozicijski Poljak Stojalovski. Poslednji je konstatiral, da so Nemci bili tisti, ki so ustanovili § 14.

Seja nadaljuje.

Budimpešta 22. Odsaka sedmorice obeh kvotnih deputacij sti imela danes popoldne pogajanje, na katerem je došlo do sporazumljenja. Po tem dogovoru bo Avstrija plačevala 65%⁰/₀, Ogerska pa 34%.

Windsor 22. Na včerajšnjem svečanem obedu je sedel cesar Viljelm na desni kraljice Viktorije, nasproti je sedela cesarica Avgusta Viktorija s princem Waleskim.

Windsor 22. Na včerajšnjem svečanem obedu v kraljevem gradu je princ Waleski na povelje kraljice prvi napil nemškemu cesarju in nemški cesarici, na kar so svirali nemško himno. Potem je nemški cesar dvignil svojo čašo na zdravje kraljice Angležke, na kar so svirali angleško himno. Potem je princ Waleski napil cesarici Friderik. Tudi tej napitnici je sledila nemška himna.

Vojna v južni Afriki.

Pretorija 21. (Vest Reuterjeve pisarne.) Poročilo, došlo iz glavnega tabora, je bilo danes predloženo vojnemu svetu. Poročilo pravi, da v smeri proti Estecourtju je bilo čuti močno gromenje topov in južno od Ladysmitha pa pokanje pušk. Mal oddelek Angležev je hotel dne 20. t. m. zjutraj udreti iz mesta, ali bil je zavrnjen. Več topov boerskih je metalo granate v mesto.

London 22. Reuterjeva pisarna javlja iz Durbana včerajšnjega dne: Zveza z Estecourtjom je pretrgana.

Žalosti potrtem sreem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je Bogu Vsevečnemu zljubilo poklicati k Sebi v boljše življenje mojo nepozabno soprogo, gospo

Terezijo Metlikovič.

Nepozabna pokojnica je izročila Bogu svojo dušo včeraj ob 11¹/₂ uri predp., po dolgi in mučni bolezni, po večkratnem previdenju z sv. zakramenti in v 49 letu svoje dobe.

Pogreb je bil danes ob 2. uri pop. od hiše žalosti, ulica S. Servolo št. 8.

V Trstu, 22. nov. 1899.

Ivan Metlikovič.

Naznanilo.

V nedeljo dne 2. decembra t. l. ob 5. uri popoldne bode občni zbor »Posojilnega in konsumnega društva« v Borštu.

Na dnevnem redu je likvidacija in pogovor o razpustu društva.

V slučaju nesklepčnosti se bode vršil osem dni pozneje.

„Posojilno in konsumno društvo“

v Borštu, dne 20. novembra 1899.

Miha Kosmač l. r.
podpredsednik.

Božične jaslice

z mnogovrstnimi zrezanimi slikami in živalmi, vse jako naravno narejeno. Cene od 20 gl. naprej

Kipi svetnikov, vrezani na lesu.

Križev pot. postaje (Relief) kakor tudi vse rezbarije.

Sveta polaganja v grob, altarje, propovednice krstne kamne, okvirje, vsakega štila in lesa, se opravijo in pozlate v obliki polni efekta, izdeluje večkrat odlikovana

delavnica za krščansko umetnost

JOH. BAPT. SCHMALZL, rezbar

St. Ulrich, Gröden, Tirol.

Cene kipov svetnikov, izborno napravljenih, popljudnih oljnatih barv in pozlačenih:

Velikost: cm.	20-30.	30-40.
Cene a. v. gl.	10.—	12.—
50.	60.	80.
15.—	18.—	23.—
90.	100.	120.
30.—	35.—	45.—
	150.	170.
	85.—	100.—

Kristove podove, fino na lesu vrezane, oljnatu barvane, z žebli in napisi, cena za vsako:

Velikost: cm.	20.	25.
Cene a. v. gl.	2.—	3.—
30.	40.	50.
1.—	5.—	7.—
70.	80.	90.
13.—	17.—	22.—
	28.—	39.—
	45.—	60.—

Kar ne ugaja, se vzame nazaj.

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za ameriške trte in cepi

Tovarna kemičnega gnoja „KOPROS“ v Boljuncu (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare št. 4.

Telefon št. 201.

Amerikanske trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka		II. zbirka	
	100 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.	100 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.
Kolči ameriške	1.50	12.—	1.—	8.—
Bilje „	4.—	35.—	2.50	20.—
Cepi na „	20.—	180.—	15.—	120.—

Vsprejemajo se naroče za razna cepljenja po želji naročnika in to od februarja do zvršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS“

sestavljen iz kvantitete dušika, forforičnega kisleca, potaše in apna, katere snovi so potrebne za živilo rastlin.

Služi čudežno za gnojenje trti, sadnega drevja, špargelna, vrtnine in žita.

Cena: Žakelj od 25 kg. gl. 2.—; od 50 kg. gl. 3.80;

od 100 kg. gl. 7.50, se žakljem vred.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo izborno kisló zelje v sodčeh po 200, 100, 50 in 25 kg., kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčeh po 200 in 100 kg. se računí brutto za netto, pri pošiljavi po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno prilíčno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

Priznajo najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdljive tehnično dovršeni

glasovirji

dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

e. kr. dvornemu zalagateljju,

Trst — Borzni trg številka 9 — Trst

Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.